

Poljsko pismo.

Varšava, junija 1922.

V zadnjem času se tukaj nenavadno giblje zanimanje za jugoslovanske stvari. Ne samo da se poljska industrija hoče udeležiti jugoslovanskega Zborni v Zagrebu in menda tudi v Ljubljani, tudi države kot take nameravajo skleniti trgovske pogodbe ter s tem medsebojne odnose postaviti na trdnje temelje. Na Visoki trgovski šoli v Varšavi se je osnovalo študentovsko »Kolo prijateljev Jugoslavije«, ki priredijo sledeči mesec izlet v Jugoslavijo; udeležijo se izleta 25 dijakov. Nadejamo se, da bodo pridružili naše trgovske institucije poljsko mladino sprejeli tako, kakor je Poljska aprila meseca jugoslovanske trgovske akademije praških visokih trgovskih šol.

Nekako istodobno kakor trgovska omladina pride v Jugoslavijo ekskurzija poljskih srednješolskih in visokošolskih profesorjev.

Naj temu svojemu poročilu dodam še par beležk. Eden izmed najlepših javanskih pojavov zadnjega leta je jačanje češkopolskega prijateljstva. Lepo nalogo si je v tem oziru zadal plemeniti Čeh, znani publicist Adolf Černý. Sedaj je uradnik v češkem poslanstvu v Varšavi in predava Poljakom javno o češki prošlosti. Imel je že celo vrsto predavanj, zadnjič o K. Havličku.

Izmed redkih slovanskih pesnikov, ki so si pridobili svetovno ime, je eden največjih Adam Mickiewicz (1798 do 1855). Sin t-ga velikega slovanskega pesnika Adam Vladislav Mickiewicz (r. 1838), živi v Parizu kot ravnatelj poljske biblioteke, ki je nastala menda v časih velike poljske emigracije, ter je znan kot poljski in francoski publicist. Letos je posetil svojo poljsko domovino, predvsem Litvo ter bil v Vilni svedčano sprejet, zlasti še od akademske omladine. Mesto Vilna samo ga je imenovalo za častnega meščana. Ravno tako sijajno je bil Vladislav Mickiewicz sprejet v Krakovu; »Kolo polonistov« je v spomin na stoletnico izdavanja prvih pesni njegovega očeta (1822) priredilo akademijo, ki se je udeležil tudi Vladislav. Filozofska fakulteta mu je podarila častni doktorat.

Drugič več. Moram oditi v državni zbor, kjer se bje glavna bitka o državnem monopolu — tobaka. To je važna stvar za pušča in za nepušča, torej tudi za mene.

Reforma zakona in nova uredba o pokojninskem zavarovanju.

Pokojninsko zavarovanje je bilo v bivši Avstriji centralizirano pri obče pokojninskem zavodu za nameščence na Dunaju in pri raznih nadomestnih zavodih, ki so tudi po veliki večini imeli svoj sedež na Dunaju. Takoj po preobrtu je Narodna vlada za Slovenijo ustanovila Začasen obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani. Zavarovanje se je izvajalo do 1. julija 1921. po avstr. zakonu z dne 16. decembra 1906 dr. zak. št. 1 v obliki avstr. ces. naredbe z dne 14. junija 1914. dr. zak. št. 38. Ker gornji zakon ni povsem odgovarjal premoženjskim in valutnim razmeram po preobrtu, je minister socialne politike dr. Kukovec izdal dne 4. junija 1921 uredbu o začasni ureditvi pokojninskega zavarovanja nameščencev v Sloveniji, ki je bila objavljena pod št. 244 v uradnem listu.

Namen pokojninskemu zavarovanju je, zagotoviti obstoj nameščencev s primerno rento za slučaj pridobitve nezmožnosti (invaliditete) in starosti in obstoj za ostalih nameščencev z rento za vdove, vzgojevalni prispevki za otroke in enkratno odpravnino udovam, oziroma otrokom ali potrebni materi.

Zavarovanju podvrženi nameščenci se uvrščajo v plačilne razrede po njih letnih prispevkih. Premije, ki jih morajo plačevati nameščenci ozi. njihovi delodajalci in rente, do katerih imajo pod

gotovni pogoji pravico, so v posameznih razredih različne.

Po avstrijskem zakonu je bilo šest plačilnih razredov, v katerih so se gibale premije med 6 in 30 K mesečno in rente med 180 in 900 K letno.

Uredba, ki se je uveljavila s 1. julijem 1921, je določala deset plačilnih razredov, v katerih se je gibala premija med 6 in 180 K mesečno in najvišja letna renta med 450 do 13.500 K.

Uredba je postala v zadnjem času zakon in k temu zakonu je zastopnik ministrstva soc. politike Pribečević izdal naredbo z dne 3. junija 1922 Br. 1108, s katero se izpreminjajo dosedanja določanja in dajanje v toliko, da se nameščenci uvrščajo v 14 plačilnih razredov. Zavarovani prejemki, od katerih je treba plačevati premije, znašajo v I. in II. razr. 600 Din, v III. in IV. 1200 Din, v V. in VI. 1800 Din in v vsakem nadaljnjem po 600 Din več, tako da dosežejo v najvišjem razredu 9000 Din. Mesečna zavarovalna premija znaša v prvih treh skupinah 6, 12 in 18 Din, od sedmega razreda dalje po 6 Din več, tako da doseže v zadnjem razredu 90 Din. Največja letna renta je v prvih treh skupinah 450, 900, 1350, v vsakem nadaljnjem razredu 450 Din več, tako v najvišjem razredu 6750 Din.

Zastopnik ministrstva za socialno politiko je — z glavno nalogo, da izvede čim preje redne volitve v »Pokrajinski zavod za nameščence« v Ljubljani ter skliče njega prvo skupščino, ki bo volila definitivno upravo — imenoval pred kratkim svet, ki ga tvorijo naslednji gospodje: kot zastopniki nameščencev Evgen Lovšin, Valentin Urbančič in Rado Čelešnik kot zastopniki delodajalcev Fran Golob, Industrialec, Josip Medved, trgovec in Ivan Ogrin graditelj. Za namestnike svetovnikov so imenovani nameščenci gg. Filip Turk, Ivan Zupan in Ivan Kralj, kot zastopniki podjetnikov gg. inž. Milan Šuklje, Fran Stupica in dr. Fran Pavlin.

Z ozirom na označene zakonske izpremembe ter ministrske uredbe je sedaj dana trdna podlaga za moderni razvoj zavoda, ki je za vse zasebne nameščence ter njih rodbine neprecenljive vrednosti. Istotako je pa tudi podjetnikom z zadovoljstvom nameščencev zagotovljena večja prosperiteta njih podjetij.

Politične beležke

+ Zaupnica ministru Žerjavu. Dne 21. junija se je vršil na Jesenicah sešatek zaupnikov organizacije JDS, ki je bil izredno lepo obiskan. Sestanku je predsedoval dr. Kogoj, ki je v lepem govoru obrazložil sedanjo politično situacijo ter zlasti opozoril na intrigo povodom Kamenarovičeve afare. Razvila se je živahna razprava o vseh aktualnih zadevah, ki je trajala nad tri ure. Končno je bila z velikim odobravanjem soglasno sprejeta sledeča resolucija: Z ogorčenjem zavračamo ostudno obrekovanje, ki se uprizarja v zadnjem času proti našim prvobornim s prozornim namenom, razrahljati disciplino JDS. Z oduševljenjem izrekamo svoje neomajno zaupanje vsem funkcionarjem stranke, zlasti pa gospodu ministru dr. Gregorju Žerjavu, kateremu želimo, da skoraj popolnoma okreva ter se zdravi in čil s podvojenimi močmi posveti stranki narstvari v korist in klevetnikom v strah! Predsednik dr. Kogoj, tajnik Pibovec. — Končno je bila izvoljena posebna deputacija, sestojča iz gg. Janca Ravnika, Piboveca, Osvaldia in Gradišnika, da osebo izroči ministru Žerjavu zaupnico ter mu sporoči prišle pozdrave somišljenikov iz jese-niškega kota.

+ Krajevna organizacija demokratične stranke v Ljutomeru je imela sateklo sredo sestanek, na katerem se je soglasno obsojala najnovejša gonja proti demokratični stranki in je bila obema strankinima voditeljema, ministru dr. Žerjavu in poslancu dr. Kukovcu, izrečeno neomajno zaupanje.

+ Po rektorski izvolitvi. Naše beležke o izvolitvi rektorja ne dajo spa-

di raznim gospodom, ker se zavedajo in zasebno tudi priznavajo, da se je zgodila pogrška. Da zaključimo to polemiko, povemo še enkrat: Našelo-ma smo proti temu, da bi teolog mogel biti rektor, ker ta fakulteta stvarno ne služi in v svoji doslej običajni organizaciji ne more služiti znanosti, temveč je zgolj cerkveno vzgajališče za duhovnike. Formalno je sicer teologija enakovredna fakulteti. — in pri duhu reakcije, ki se pri nas skriva pod opozicijsko krinko, ni čuda, da ne sledimo tradiciji in zgledu češkega vseučilišča, ampak dunajskemu zgledu, ki ga pri nas tudi sicer nekateri zelo čislajo. Zato je umevno, da se »Slovenec« sklicuje na Dunaj, — po svoji stari navadi. Povsem nedopustno in neodpustno pa je, da se je v rektorsko volitev vmešal škof. Ta nima na univerzi sploh ničesar iskati, tudi na teološki fakulteti ne. Tudi če bi se bilo njegovo vmešavanje vršilo v obliki, kakor jo opisujeta »Narod« in »Slovenec«, bi moral vsak prijatelj univerze to vmešavanje najbolj energično odkloniti. Naše informacije se precej razlikujejo od »poprakov«, ki jih čitamo v »Slov. Narodu«. Točno je, da je bil od nekkih profesorjev (ne od fakultete) poslan k škofu posrednik, ki je teološka fakulteta postavila za rektorja kandidata prof. Lukmana, in da je nato škof pisal svoje pismo. Dejansko je tudi dr. Lukman ostal kandidat in je pri prvi volitvi dobil 4 glasove ter s tem povzročil ožjo volitev. Kar se pa tiče osebe sedanjega rektorja, spomnimo tovariša »Slov. Narod« na to, da je ta gospod notoričen zastopnik največje katoliške reakcijskega, Mahničev naslednik, pred vojno teoretični katoliški principskega ideje in odlikovalce »plesnivih političnih public«, da govorimo v žargonu današnjega »Slovenca«. Da se je sedaj deloma »spreobrnil«, to v spreminjenih razmerah ni ravno tako odlična zasluga. Zato moramo ostati pri svoji prvi sodbi, v kateri soglašamo z vsemi resničnimi naprednjaki. Le v eni točki smo bili izprva krivo informirani: gosp. prof. dr. Prijatelj smo delali krivico. On ni glasoval z večinsko listo, zato ne glede na njegovo politično pripadnost, svojo zmoto priznavamo, obžalujemo in lojalno popravljamo po svoji dolžnosti. Priznati moramo, da nas le veselje, da nam je to zadoščenje mogoče.

+ Nacionalistična omladina in sovražniki države. Iz Splita nam poročajo: Osrednji odbor nacionalistov razpravlja že več dni o politični situaciji. Odbor je prišel do soglasnega sklepa, da prične žilavo agitacijsko borbo proti blokašem, ki ubijajo organizirane nacionaliste. Na Vidov dan izide velika slavnostna števila lista »Pobeda«, ki bo objavila poziv vsem Jugoslovonom, da se zbere nacionalna moč ter ustvari fronta proti onim, ki rušijo in ki ne marajo za našo lepo državo.

+ Pri procesu zoper socialne revolucionarje v Moskvi so vsi branitelji odložili svoja mesta iz protesta proti sodišču, ki postopa skrajno pristransko in nepravilno. V Moskvi demonstrira vse delavstvo proti sodišču.

+ Predsednik poljske republike — milijarder. Varšavski »Przegled Wlczory« poroča, da je umrl v Bostonu samrodnik inženjer Ernest Pilsudski, sodrodnik predsednika poljske republike, Pilsudskega. Zapustil je ogromno premoženje 50 milijonov dolarjev, to je 60 milijard poljskih mark, ki glasom oporoke pripadajo glavarju poljske republike.

Po svetu

— Take Jonescu umrl. V Rimu je umrl 21. t. m. bivši rumunski ministrski predsednik Take Jonescu. — Bil je eden največjih državnikov Rumunije, ki je po zmagoslavju udeležjenju svojega naroda kot iskren prijatelj Jugoslavije zasnoval najtesnejše politične odnose z našo mlado državo. Naš narod mu bo ohranil hvaležen in dostojen spomin.

— Pri procesu zoper socialne revolucionarje v Moskvi so vsi branitelji odložili svoja mesta iz protesta proti sodišču, ki postopa skrajno pristransko in nepravilno. V Moskvi demonstrira vse delavstvo proti sodišču.

— Predsednik poljske republike — milijarder. Varšavski »Przegled Wlczory« poroča, da je umrl v Bostonu samrodnik inženjer Ernest Pilsudski, sodrodnik predsednika poljske republike, Pilsudskega. Zapustil je ogromno premoženje 50 milijonov dolarjev, to je 60 milijard poljskih mark, ki glasom oporoke pripadajo glavarju poljske republike.

za jesen, se je mislilo, da izide še pravočasno, da bi pisatelja v domovini pozdravil že tudi prvi zvezek njegovih zbranih spisov. To bo zdrava hrana za našo ljudstvo. Prav je, da izkazujemo čast artvrim zaslužnim možem in da poskrbimo za njih grobove, a važno je tudi, da spravimo njih dela med narod. »Tiskovna zadruga« vrši v tem oziru veliko nalogo. Zdrave ljudske literature je danes potreba bolj kot kdaj. Dobra vzgoja mladine je mogoča le z dobro knjigo. Knjiga pa ne sme samo zabavati, ampak mora nositi tudi ideje med narod. Take knjige je pisal Podlimbarski. Ljudje, ki bodo vzrasli v novih razmerah, bodo črpali iz njegovih spisov spomine na one čase, ko smo še v sanjah hrepneli po tem, česar imamo sedaj dovolj in več — preveč.

Podlimbarski je skromen pripovedovalec, a njegovi nazori so krepki in jasni. Čim bolj ga je vojaška suknja in služba oddaljevala od njegove domače grude, tem bolj je kopnel po njej. Vse to bodo naši ljudje v vsakem čitalu in pri zadnji časti, ki mu jo bomo jutri izkazali narod, hočemo pradijem poudarjati pomen dobrega ljudskega pisatelja, ki v prijatni obliki nosi med ljudi zdrave ideje. V tem oziru in v spomin na njegovo blago serce in težki življenjski boj, mu bo ostal med nami trajen spomin.

Prosveta

Predavanja prof. Bostuniča v Ljubljani. V hotelu »Lloyd« bo predaval ruski pisatelj prof. Bostunič. V soboto 24. junija ob 20. uri o »Gledališki umetnosti in njenem uživanju v raznih časih«, v nedeljo 25. junija ob 10. uri o »Historično političnih odnosih med Anglijo, Indijo in Rusijo« ter v ponedeljek 26. junija ob 20. uri o »Glavnih strujah ruske literature v zadnjih petnajstih letih«. — Vstopnina: sedeži 5 Din, stojališče 2 Din, stojališče za dijake in vojake 1 Din. Predavanja se vrši v nemškem jeziku.

Konservatorij »Glasbene Matice« v Ljubljani. Ob sklepu šolskega leta 1921/22 priredi ravnateljstvo konservatorija Glasbene Matice za gojence pripravljanih tečajev, nižje in višje konservatorijske stopnje tri javne produkcije v dvorani Filharmonične družbe. Prva javna produkcija je v soboto 24. junija, II. javna produkcija v ponedeljek 26. junija in III. javna produkcija v torek 27. junija. Začetek produkcije vsakokrat točno ob 6. uri zvečer. Ravnateljstvo vabi na te produkcije v prvi vrsti starše gojencev konservatorija Glasbene Matice, pa tudi vse one, ki se zanimajo za napredek na polju glasbene izobrazbe. Natančen spored objavimo. Vstopnina ni, pobirajo se le prostovoljni prispevki v pokritje stroškov in na korist Glasbene Matice.

Arheološki kongres v Bruslju se je otvoril te dni. 8 strani naših arheologov sta odpotovala na kongres don Bulić in Svetozar Rittig.

Sokolstvo

SOKOLSTVU LJUBLJANE IN OKOLICE!

V soboto 24. t. m. se vrši pogreb v prognavstvu umrlega pisatelja Maslja-Podlimbarskega. Sokolstvo se udeleži pogreba v kroju. Zbiramo se točno ob pol 4. uri na vrtu Narodnega doma. Pozivljamo vas, da se pogreba polnoštevilno udeležite. Starešinstvo J. S. S.

JAVNA TELOVADBA LJUBLJANSKEGA »SOKOLA«.

Radi skrajno slabega vremena se telovadba ni mogla vršiti v nedeljo, kakor je bila napovedana in se je preložila na sredo ob pol 7. uri. Nastop se je vršil na nekdanjem dirkališču, kjer si je »Sokol« za silo uredil letno telovadišče, ob neprimakovanju veliki udeležbi občinstva. Med gledalci je bilo mnogo odličnih gostov, med drugimi tudi br. Bohuslav Havel, vadiitelj Č. O. S. Telovadba je uspešno sijajno, kot smo to vajeni pri ljubljanskem Sokolu, točka je sledila točki, povsod isti red, povsod ista disciplina, ki priča o resnem sokolskem delu tega društva.

Proste vaje moške dece so bile dobre; ravnotako tudi vaje z obroči ženske dece, le da je skladnost radi tega trpela, ker je glasba za otroška ušesa preveč komplicirana. Pri orodni telovadbi moške dece in moškega naraščaja se je zlasti odlikovala vrsta moškega naraščaja na bradi. Nato sta sledili dve kratni točki, pri katerih tudi najbolj strogo oko ni našlo ničesar, kar bi se moglo grajati: proste vaje gojenk in proste vaje moškega naraščaja. Orodna telovadba članov in tudi ženskih oddelkov nam je pokazala vsestransko sokolsko vzgojo. Proste vaje članov — proste vaje članice so se izvajale z ozirom na njih izredno težkočo nepričakovano lepo. Pri obeh oddelkih pa se uvod k kratni 5. vaji žal ni posrečil. Kriva je temu glasba, ki je premalo izrazita. Članice so izvedle naposled novo kompozicijo dr. Murnika, telovadni ples na godbo Mateljevca, z znano eksaktnostjo. Zaključili so telovadbo dve vzorni vrsti na krogih in na drogih. V obeh vrstah smo opazili tekmovalce za prvenstvo.

Vaditeljem posameznih oddelkov čestitamo k doseženim krasnim uspehom, na katere je lahko ljubljanski Sokol upravičeno ponosen.

Ljubljanski Sokol: Po sklepu tehn. odbora Jugosl. Sokol. Saveza se mora vsak telovadelec, ki hoče nastopiti pri javni telovadbi o priliki vsesokolskega zleta, telovadbi junija podvržiti izbirni tekmi iz zletnih prostih vaj, le tisti bratje, ki dosežejo pri njej 60 odst. dosegljivih točk se smejo sprejeti v priglasne imenike, ki jih mora imeti Savez do konca junija. Zato pozivljamo vse brate, tudi tiste, ki sedaj iz kateregakoli vzroka ne telovadajo, toda znano zletne proste vaje in nameravajo nastopiti z njimi na vsesokolskem zletu, naj pridejo zanesljivo k predpisani izbirni tekmi v nedeljo 25. t. m. ob 8. uri zjutraj ali najkasneje v ponedeljek 26. t. m. ob pol 8. uri zvečer na galerijo telovadnice v Narodnem domu. — Zdravo! Prednjački zbor.

Ob priliki svoje 20 letnice priredi Sokolsko društvo v Sp. Siki v nedeljo dne 2. julija na letnem telovadišču ob Galski cesti veliko javno telovadbo. Po telovadbi prosti zabava. Pri prireditvi sodeluje godba dravske divizije. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 3 Din. — Odbor.

Sokol v Borovnici priredi v nedeljo 25. junija vrtno veselico z javno telovadbo, plesom itd. Odhod vlaka iz Ljubljane ob 14.35, povratek iz Borovnice ob 22. Ob tej priliki si lahko izletniki ogledajo tudi notranjski Vintgar »Pekel«. Zato vsi v Borovnico.

Sokol v Krškem priredi prihodnjo nedeljo v Krškem javno telovadbo, pri kateri nastopi tudi sokolsko društvo L. iz Zagreba.

Sport

Sparta, Kladno, Ilirija v soboto in nedeljo 24. in 25. t. m. ob 18. uri na igrišču Ilirije. V nedeljo ob 16. uri predtekma Akademiki - Ilirija rez. Predprodaja vstopnic v cvetličarni Wider. — Sparta pripada prvemu razredu čeških klubov, je torej moštvo najboljšje kvalitete. Njena največji uspeh v letošnji sezoni je zmaga nad Slavijo s 3 : 2. V moštvu ima dva reprezentančna češka igralca (centerhalta in desno krilo).

Službena objava L. N. P. V nedeljo dne 24. t. m. se vrše na prostoru Sparta-Primorje sledeče prvenstvene tekme: ob 16.30 Slavija - Hermes rez., ob 18. uri Primorje rez. - Ilirija rez. Tajniki.

Važne mednarodne nogometne tekme v jeseni: 17. septembra Avstrija - Madžarska na Dunaju; 15. oktobra Avstrija - Italija na Dunaju; 26. novembra Avstrija proti Češkoslovski v Pragi.

Nogometno prvenstvo Bečije za leto 1922 je dobil Beerschot A. C., ki je v odločilni tekmi premagal Union St. Gilloise z 2 : 0. Tekma se je vršila pred soboto v Gentu pred 16.000 gledalci.

ODLIKOVANJE SLOVENSKEGA UČITELJA.

V torek popoldne se je vršila v palači polkrajinske uprave v Ljubljani intima svečanost, pri kateri je v navzočnosti g. namestnika dr. Skaberneta, inspektorja ministrstva prosvete g. Jovanoviča in mnogih drugih predstavnikov šolskih oblasti in učiteljskega izročila g. namestnik Ivan Hribar osim zastopnikom slovenskega učiteljskega odlikovanja, podeljena jim o priliki učiteljskega kongresa v Beogradu. Odlikovani so bili: z redom Sv. Save IV. r. gg. višji šol. nadzornik Engelbert Gangl, ravnatelj Luka Jelenec in okr. šol. nadzornik Pavel Piere iz Pruja, z istim redom V. r. pa gg. ravnatelj Jakob Dimnik, učitelj na gluho-nemni in strokovni tajnik UJU Rudolf Dostal, učiteljica na gluho-nemni Vita Zupančičeva, vsi iz Ljubljane ter ravnatelj Anton Gnas iz Doja pri Hrastniku in učiteljica Jožica Ahlikova iz St. Jurja ob Taboru. Gosp. namestnik je izročil odlikovancem redove s kratkim nagovorom, kakor se je v imenu odlikovanih zahvalil g. Gangl, ki je poudarjal, da odlikovanja ne pomenijo odlikovanja posameznih oseb, ampak vsega slovenskega učiteljskega. — Zvečer se je vršil v kolodvorski restavraciji družabni večer, ki so se ga udeležili vsi odlikovanci in poleg gg. dr. Skaberneta in Jovanoviča tudi mnogostevni znanci in tovariši. Med potjem učiteljskega zbora pod vodstvom g. Juvana, govori in neprisljuno zabavo je potekel večer v najljepši harmoniji.

Z LJUBLJANSKE TEHNIŠKE FAKULTETE.

G. prof. Hinterlechner je po pravici smatral za potrebno, da se poskuša opravičiti pred težkim očitkom, da dela nepotrebne sikane. Sicer nimamo »posebnih veselja«, če smemo g. Hinterlechnerja napasti in steer kot dekana tehniške fakultete, kakor si gospod domisljuje, pač pa imamo posebno veselje braniti pravice dijaštva proti nepotrebnim šikanam, ki jih g. Hinterlechner dela. Ugotavljamo, da so izgovori g. dekana v službu dijakov Pavašoviča jalovi in da ne drže.

Kar je g. dekan v svoji okrožnici povedal, namreč ne odgovarja resnici. Pribramu se dijaki ne vpisujejo za vsak semester posebej tli ne dobivajo semestrskih potrdilnih podpisov, marveč se vpisujejo pričetkom zimskega semestra za celo leto, frekvenca se pa potrjuje koncem letnega semestra. Le za predmete zgolj letnega semestra se inkskripta vrši pričetkom tega. G. Pavašovič je bil vpisan v svojem II. letniku 1921—22 50 ur, od teh ima potrjenih 49, plus 25 ur vezbanja. Od potrjenih ur odpade na oba semestra 22 in 17 vezbanja, samo na letni semester pa 13 ur in jednako število ur vezbanja. Propisanih pa je v Pribramu za letni semester minimum 12 ur. Potrdilo vpisa je v indeksu razvidno. Za potrdilo frekvence do 23. 3. 22. velja demitrozij in potrdilo, tudi razvidno iz indeksa, da je g. Pavašovič z istim dnem prijavil svoj izstop radi obolelosti. V istem času je ministrstvo tudi ustavilo stipendije. Šlo je torej sedaj za to, da se v Pribramu korektno vpisana in korektno potrjena frekvenca prizna tudi v Ljubljani, zlasti ker je g. Hinterlechner pri pregledu Pavašovičevega indeksa lahko dogadal, da je lanski letnik njegovih studij potrjen istotako kakor letošnji! Indeks Pavašoviča torej dokazuje, da trdi Hinterlechner v svoji časopisni polemiki kratkoma neresnico.

Vzru tega je g. Hinterlechner sam izprva pred mesecem zahteval od dotičnega dijaka le izkaz demitrozija in nič drugega, in šele ko ga je dobil, je začel zahtevati nekaj. Česar Pribram sploh ne pozna! Dobil pa je od pribramskega rektorata potrdilo, da je bil vpisan do 23. marca na vsa predavanja in vzehe in da jih je redno obiskoval! Teh redno vpisanih in izkazanih ur mu sedaj ne prizna! V tem je nepotrebnost sikana proti dijaku, ki si sveda ne zna razlagati, zakaj to šikaniranje. Zlasti ker je g. Hinterlechner sam izpreminjal svoje stališče: Izzvani, smo ugotovili ta dejanski stan. Reči moramo, da je to postopanje g. H. ravno tako neresno, kakor njegova znana korespondenca s češkimi tehnikami, s katero je brez potrebe zapletel našo tehniko v spore s Čehi in z našim dijaštvom.

Ob krsti Maslja-Podlimbarskega.

Šentpetrska Ciril - Metodova družina je izpolnila veliko dolžnost: poskrbela je za prevoz svojega bivšega odbornika, pisatelja Maslja - Podlimbarskega v domovino. Bilo bi se moralo to pravzaprav izvršiti že zdavnaj, saj vemo, da je bila to iskrena želja pisatelja, ki je nad vse ljubil svojo rodno zemljo. In izvršiti bi bili morali v tem oziru pravzaprav svojo dolžnost naši pisatelji, oziroma njih organizacija. Pa pri nas so pisateljska družina premalo zanimala za take stvari. Saj je Cankar n. pr. še do danes v tuji grobnici in iz pisateljskih vrst doslej ni prišla glade tega še nobena inicijativa. K sreči je bil Podlimbarski ne le pisatelj, ampak tudi mož svojega prepričanja in je po svojih zmognostih deloval v društvi in tudi v družbi sv. Cirila in Metoda. In tako je šentpetrska podružnica po smrti poskrbela zanj.

Istotako, kakor čujemo, se snuje odbor za Aškerčev spomenik v Ljubljani. Tudi za to stvar ni izšla misel iz pisateljskih krogov — mimogrede je bilo o tem že govora v »Jutru« — ampak od drugod. Sicer bi se lahko reklo, da je naloga široke javnosti, da misli na take stvari, vendar bi morali pisatelji sami v takih zadevah krepke sodelovati. Na Aškerčeve deset

letnico se je spomnilo samo par slovanskih listov in vendar bi bilo v sedanjem času treba mnogo bolj poudarjati Aškerčev pomen za naš narodni in kulturni boj.

Mlada generacija stopa danes na nova pota in gleda rada z nekim preziranjem na starejšo šolo. Mladina poudarja umetniško stališče brez ozira na vse drugo in misli, da vsi tisti, ki so ustvarjali slovansko poljudno literaturo, niso bili umetniki. Razni zenitisti in drugi »isti« mislijo, da se šele z njimi umetnost začneja.

Res je in prav je, da ima vsak čas svojo umetnost, a pri precejevanju sedanosti ne smemo prezirati preteklost. Pri vsem lovljenju za umetniškimi gesli moramo priznati, da nam predvsem manjka dobre pripovedne literature. Večina novejših naših pisateljev, ki nastopajo v novi literaturi, se ne ozira več na domače razmere, ampak gre za velikimi svetovnimi smeri. To je prav, kajti to zahteva razvoj in napredek: umetnost mora služiti sama sebi. — Narod sam pa dandanes neman čaka, da bi dobil zase kaj novega; zato čita rad starejša pisatelja, ki jih bolj razume. Med temi si bo ohranil Podlimbarski med ljudstvom dobro ime.

»Tiskovna zadruga« bo izdala zbrano njegove spise. Prvi zvezek izide v kratkem: ker se je prevoz udeležil

* **Zastopniki slovenskih pridobitnih krogov** pri ministru Žerjavu. Včeraj dopoldne se je podala deputacija zastopnikov naše domače trgovine, industrije in denarnih zavodov v Begunje k ministru Žerjavu, da mu predloži nekatere važne pritožbe gospodarskega in socialnopolitičnega značaja. Deputacijo so tvorili gg.: Delacorda, Golob, Gombač, dr. Pavlin in Skabernje. Gospodje so poudarjali, da gojijo slovenski pridobitni krogi neomajno zaupanje v ministr. Žerjavu ter so mu obrazložili svoje želje, o katerih se je razvila živa diskusija. Gospod minister je obljubil, da se bo zavzel za upravičene težnje slovenskih pridobitnih krogov.

* **Kraljeva zahvala.** Gospod Vinko Majdič, predsednik Zveze industrijcev v Ljubljani, je na vdanostno brzojavko, ki se je poslala včeraj Nj. Veličanstvu kralju z glavne skupščine Zveze industrijcev, prejel z Bleda nastopni kraljevni odgovor Nj. Veličanstva kralja Aleksandra: »Gospod Vinko Majdič, predsedniku glavne skupščine Saveza industrijalca, Ljubljana. Srdično blagodarim na izrazu udanosti in budnim okom pritim razvitak Vaše mlade in napredne industrije, želeči joj uspešan rad i razvitak na korist dragog nam naroda i domovine. — Aleksandar.«

* **Kaj je s kraljevičem Gjorgijem.** Vlada je objavila včeraj povodom vznemirljivih vesti, ki so jih objavili nekateri listi o kraljeviču Gjorgiju, bratu našega kralja, uradni komunikacije, v katerem izjavlja, da so vse vesti o težki duševni bolezni ali internaciji kraljeviča izmišljene in tendenciozne. Včerajšnja »Politika« objavlja vrh tega pisma svojega poročevalca v Parizu, ki pravi, da je kraljevič Gjorgije že 15 dni odstopen iz Pariza. Mudil se je v Wiesbaden v Nemčiji, kjer je bil za botra otroku inž. Ostojčiča, nakar je v svrhu okrevanja od nervoznosti odstopal v neko kopališče v bližini Pirenejev, odkoder je pisal v Pariz, da se počuti popolnoma dobro.

* **Državni dobrodelni zavodi v Ljubljani.** Prejeli smo: Podpisani izjavljamo, da vzpričo nezadostnih dvajsetstinskih kreditov za dobrodelne zavode v Ljubljani in vzpričo že do sedaj naraslih neplačanih računov pri teh zavodih, ne moremo prevzeti za nadaljnji obstoj in za redno obratovanje teh zavodov, nobene odgovornosti. Zato prosimo, da ministrstvo narodnega zdravja vsem zahtevam zdravstvenega odseka, ki jih je stavil za sanacijo sanitarnih ustanov v Sloveniji, nemudoma ugodi. — Dr. Alojzij Kraigher, ravnatelj: dr. Derč, dr. Derganc, dr. Divjak, dr. Gostič, dr. Gregorič, dr. Jenko, dr. Jože, profesor dr. Plečnik, dr. Pogačnik, dr. Poljanec, dr. Robida, dr. Stojer, profesor dr. Zlatokar, primarij: H. Logar in J. Šarabon, upravitelja.

* **Omejitev sprejema bolnikov.** Vodstvo deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani nam sporoča: Vsed slabega mnogega stanja splošne bolnice in blaznice v Ljubljani se sprejem bolnikov omeji izključno le na najbolj tuje slučaje. Bolnike, ki niso neobhodno potrebni zavodne oskrbe, se naj takoj odpusti. Bolnike pa, ki še ostanejo v bolnici, naj se kakor hitro mogoče odpravi v domačo oskrbo.

* **Poslanik Tresić v Pavičič v Splitu.** Naš bivši poslanik v Madridu dr. Tresić - Pavičič je prispel v Split, kjer ostane nekoliko dni, nakar odpotuje v Beograd in odtam na svoje novo mesto v Washington.

* **Naša delegacija odpotovala v Haag.** Včeraj sta naša glavna delegata na mednarodni konferenci v Haagu, dr. Marković in dr. Miletič, odpotovala s svojim osebjem v Haag.

* **Uradniška deputacija v Beogradu.** Včeraj dopoldne je deputacija državnih uradnikov pod vodstvom predsednika Udruženja posetila Pašića, finančnega ministra Kumanudija, predsednika skupščine dr. Ribaria in šefa demokratske stranke Davidovića in argurala rešitev uradniškega zakona skupno z budžetom.

* **Potovanje jugoslovanskih novinarjev na Poljsko.** Vlada poljske republike je oficijelno povabila jugoslovanske novinarje, osobito zastopnike posameznih listov, da se udeležijo študijskega potovanja po vseh važnih centrih Poljske, da se tako Jugoslovani spoznajo s poljskimi razmerami in odnošaji.

* **Pomorska uprava v Splitu.** Kakor dosnava splitska »Nova Dobrota«, je ministrski svet definitivno sklenil, da se sedež pomorske uprave iz Kraljevice premesti v Split.

* **Parastos padlim borcem za svobodo.** Na Vidov dan, dne 28. junija, se bo vršila v pravoslavni kapeli v vojašnici vojvode Mišića za padle borce za svobodo služba božja ob 1/2 9. a. b. 9. parastos. Božjo službo bo opravil protorej gosp. Dimitrije Sv. Jan-ković.

* **Disciplinirani blokaški profesor.** Zagrebška pokrajinska uprava je od pustila iz službe prof. Frana Jelačića, člana blokaške večine zagrebškega občinskega sveta, ki je na seji dne 19. avgusta 1921 glasoval proti dodelbi zagrebške občine na pogrebni svečanosti za kraljem Petrom Osvoboditeljem.

* **Obravnava proti osješkemu Komunistom.** Kakor poročajo iz Osjeka, se bo dne 5. julija nadaljevala sodna obravnava proti osješkemu komunistom Schulerju, prof. Maslariću in tovarišem, ki je bila nedavno preložena, da se rekvirirajo neki akti od ministrstva za notranje zadeve.

* **Živnozdravniki kongres v Sarajevu.** Sporočajo nam, da se je poenotnikom živnozdravnika kongresa v Sarajevu dovolila za 50 odst. znižana vožnja po vseh železnicah.

* **Iz uradnega lista.** »Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja pravilnik o prevodbi državnih uradnikov in uslužbenecov računovodne, računokontrolne in blagajniške stroke v Sloveniji in Dalmaciji v resort ministra za finance in o ureditvi računovodstva pri delegaciji ministrstva za finance v Ljubljani in Splitu.

* **Mestne investicije v Ljubljani.** Pišejo nam: Pokrajinska uprava je izmed kreditov, ki so ji bili od mestne občine predloženi v odobritev, štala tudi take, ki so nujno potrebni in zelo umestni, tako n. pr. kredit za zgradbo dveh novih hladilnih naprav v mestni klavnicni. Orlane teh kreditov kaže na eni strani popolno neumevanje kulturnih potreb našega mesta, na drugi strani pa kaže tudi pomanjkanje smisla za higijensko in ekonomsko vprašanja, ki so za ljubljansko občino vitalnega pomena. Ljubljanske ljudske šole so naravnane, učne sobe in stavbe absolutno nedostopne. Ne trpi radi tega le punke, marveč tudi zdravje naše mladine. Na kaj pa naj današnja generacija še misli, ako ne bo imela pred očmi sedanjosti in bodočnosti mladine? In hladilnica! Se izza davnih časov je pri Mestnem domu vpor neesne in nemarnosti — mestna ledenica. Zasila hladilnica v klavnicni tudi ne odgovarja niti higijenskim zahtevam, niti ne zadošča za hladilne namene ljubljanskih mesarjev in to tem manj, kar je Ljubljana postala eden najbolj važnih centrov za izvoz mesa. Ako bi ljubljansko mesto z moderno in zadosti veliko hladilnico vprašanje ugodno rešilo, bi bil s tem rešen tudi velik del preskrbe ljubljanske prebivalstva s cenejšim mesom. Ne oziraje se na to, da sta bila prej omenjena kredita odobrena v občinskem svetu tudi od demokratov, moramo z vso odločnostjo protestirati proti temu, da so se na nemisljen način štali krediti za šolske postopja in hladilne naprave. Nadzorstvo in odobritev kreditov avtonomnih občin po pokrajinski upravi je sicer zakonita uredba, a umestna je le tedaj, če nadrejena oblast ne jasne na uradnem šilometu z dolgim »efom«. Kaki drugi razlogi naj bi sicer pojasnili stališče pokrajinske uprave?

* **Prva deška meščanska šola v Ljubljani.** ki se nahaja v postopju IV. mestne deške osnovne šole na Prulah, priredi razstavo rib v soboto in nedeljo dne 24. in 25. t. m. Razstava bo odprta v soboto od 8. do 6. ure popoldne in v nedeljo od 8. do 12. ure ter od 3. do 6. ure popoldne.

* **Smrtna kosa.** V Bohinjski Bistrici je umrl neumoren goskolski delavec, trgovski vodja, Mijo Grobeteč ml., v Kranju ga. Marija Polak, roj. Gogala, trgovčeva soproga. Blag jima spomin!

* **Iz Laškega nam poročajo:** Dne 21. t. m. s popoldanskim mešanim vlakom so se vozili ostanke pisatelja mučenika Podlimbarskega v domovino. Na postaji se je zbralo številno občinstvo, zastopniki uradov, okrajnega zastopa, občine, deputacije Sokola in drugih društev. Slavčeva Bojana je položila na krsto venec iz svežih rdečih vrtnic s črnim trakom in napisom »Laško«. Gospod dr. Roš je kot župan in starosta Sokola s kratkim nagovorom obrazložil občinstvu pomen podzdrava Podlimbarskega na potu v domovino in zaklical njegovemu spominu »slava«, čemur so se pridružili navzoči.

* **Cvetlični dan v Celju.** Na Vidov dan dne 28. junija se vrši cvetlični dan celjskega Sokola. Celo delo so prevzele vrle Sokolice.

* **Prememba posesti.** Iz Slovenske Bistrice poročajo, da je tamkajšnji »Hotel Beograd« kupila v narodnih krogih dobro znana gostilničarka Jozefa Krule. S tem je prišel hotel v narodne roke.

* **Novomarkirana pota na Pohorju.** Kakor nam poročajo iz Maribora, so se na Pohorju v zadnjem času ponovno markirala pota Smartno - Sv. Arah in Smartno - Klopni vrh. V kratkem se bo zaznamovala tudi pešpot Smartno - Slovenska Bistrica.

* **Stavka je izbruhnila v cementni tvornici Majdan v Splitu,** ker uprava ni privolila delavstvu povišanja mezde.

* **Trahom v Vojvodini.** Ministrstvo za narodno zdravstvo je dobilo obvestilo, da se je v Bački in Baranji pojavilo več slučajev trahoma.

* **Ozdravljena od smrtonesne poškodbe.** Iz mariborske bolnice je odšla te dni Marija Čeh, o kateri smo svoje dobo poročali, da je bila 19. maja napadena z nožem, pri čemer ji je bil razparan trebuh, da so izstopila čreva, in je bil ranjen tudi mehur. Takojšnja operacija ji je rešila življenje.

* **Ženska vjela živega divjega petelina.** Zlasti za lovce zanimiva zgodba se je pripetila te dni blizu Eiblsvalda na Štajerskem. Žena lovca Kauritscha je šla sama skozi gozd, oblečena v rdeče krilo. Na nekem drevesu je opazila divjega petelina, ki jo je motril očividno razdražen zaradi rdečega krila. Zagnal se je vanjo tako srdito, da se je morala braniti s krepelcem. Ko jo je doma mož opozoril, zakaj ni petelina vjela, je šla nazaj v gozd. Petelin je bil še na prejšnjem mestu in jo je res znova zopet napadel. Kauritscha pa je vrgla preko petelina veliko ruto ter ga vjela živega.

* **Smrtna nesreča.** V predmestju in tkalnici v Trzinu se je v sredo zgodila težka nesreča. Na dosedaj še nepojasnen način je namreč eksplodiral parni hotel in so drobci zadeli v bližini stojiščega delavca Alojzija Sorna v desno roko, levo nogo in prsa. Roko in nogo mu je eksplodirala skoro popolnoma odtrgala. Smrti nevarno ranjenega Sorna so sicer takoj naložili na avto in ga odpeljali v Ljubljano v bolnišnico, a je umrl vesle izkrvavljenja. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

* **Čudna nezgoda.** Ivan Špamblek, posestnikov sin iz Dol. Jezera pri Cerknici, je bil zaposlen v gozdu pri delu. K njemu so prišli lovci, ki so položili puške deloma ob dreve, deloma na tla in se vlegli k počitku. Špamblek je z ograjenim sukijem po nesreši zadell ob neko puško, ki se je sprožila in ga je strel zadell naravnost v trebuh.

* **Umetno zobovje je pogoltnila** med spanjem Marija Bizant, gostilničarka v Dvoru pri St. Vidu. Vsed nevarnosti se je morala podati v bolnišnico.

* **Nesreča pri delu.** Franc Jeroh, delavec v opetarni v Mengšu, je vozil llovico. Med vožnjo je skočil vagonček s tira, se prevrnil, padel Jeroh na levo nogo in mu jo zdrobil.

* **Smola dveh beogradskega detektivov.** Neznani zlikovci so okradli beogradskega detektiva Dimitrija Lazarevića in Milana Travnića, ki sta se vračala z Bleda v Srbijo. Ker sta bila brez sredstev, sta morala počakati v Ljubljani, da sta dobila potrebna sredstva za povratek.

* **Tatvina.** V sredo ponoči so neznani ljudje vlomili v prostore Mlekarske Zveze na Frškovec v Ljubljani, odnesli 5244 K v gotovini, nekaj obleke in pisalni stroj. Skupna škoda znaša 36 tisoč kron.

* **Stekel pes** je te dni v Ptuj ogrizel neko kuharico. Psi so poslali v bakteriološki institut v Krizevac, kjer se je obratlešenju ugotovilo, da je bil stekel. Kuharico so v svrhu imuniziranja oddali v Pasteurjev zavod v Zagrebu.

Orožniki razgnali procesijo

Trst, 21. junija. Iz Otaleža na Cerkljanskem poročajo o neverjetni lopovski Italijanski varnostnih organov. Pri običajni procesiji na Telovo, je pri drugem evangelijski sredi vasi pristopil orožniški brigadir, pokrit, in zahteval, da se procesija takoj ustavi in sicer zato, ker mu duhovnik po maši tik pred procesijo ni mogel pokazati dovoljenja za procesijo. Ker mu duhovnik ni odgovarjal je postavil brigadir tri orožnike, ki so začeli, začeni pri šolski mladini spredaj, s kopiti razganjati procesijo. Vse se je razbežalo v paniki, le z malo peščico ljudi se je duhovnik povrnil nazaj v cerkev. Ko je pa pri stranem sklonitju nadaljeval evangelijske prikorake po sredi cerkve orožnik, pokrit, seveda, in zapove duhovniku pred oltarjem, da se takoj poda z njim v orožniško kasarno. Duhovnik je moral prekiniti obred, pred zakristijo ga je čakal brigadir. In procesija se z duhovnikom, ljudstvom in orožniki nadaljuje v kasarno, kjer pokaže brigadir duhovniku neko postavo iz leta 1886, katere zabranjuje pod denarno kaznijo cerkvene obhode, ki niso bili 3 dni prej dovoljeni.

Sto in sto procesij se danes vrši po deželi brez tega dovoljenja, le otaležemski brigadirju je dala stara postava povod za tak nečuten škandal. »Edinost«, ki prinaša to poročilo, vprašuje civilnega komisarja, ali je brigadir res vsemogočen. Vzpričo ljudskega razburjenja naj izgine iz naših krajev nazaj v svojo »kulturno« domovino.

Mariborska poreta.

Dve novi smrtni obsodbi.

Mariborsko porotno zasedanje je bilo včeraj zaključeno z razpravo proti zidatju Antonu Rozmanu in služkintji Alojziji Rožmanovi, ki sta bila obtožena roparskega umora nad postrežnico Antanijo Šilakovo v Mariboru. Umor je bil izvršen dne 21. februaria dopoldne v stanovanju dr. Ljudevita Brenteca v Cvetlični ulici, ko je bila postrežnica Šilakova sama doma in zaposlena s pospravljanjem. Obtožena sta razmere dobro poznala, ker je Rožmanova pred Šilakovo služila pri dr. Brentecu. Zato sta prišla čba v času, ko sta vedela, da bo Šilakova sama doma, katero sta najprej pobila s težkimi udarci na tla, da je bila omamljena, nakar sta žrtvi zadrgnila vrat z ruho. Nesrečnica se je seveda takoj zadušila, zločinca pa sta nato oropala dr. Brentecovo stanovanje. Nakradno blago sta odnašala čisto hladnokrvno iz stanovanja, ker je Rožmanova je dr. Brentec v uradu, njegov sin pa v šoli. Rožmanova je bila že dva dni po umoru aretirana v Ljubljani, Rozman pa nekoliko pozneje v Mariboru, kjer je bil zaposlen kot zidar.

Za razpravo je vladalo v Mariboru velikansko zanimanje in je bila dvorana nabito polna občinstva. Ob pol 20. uri zvečer je senatni predsednik na podlagi izreka porotnikov proglasil razsodbo, s katero se obsojata Anton Rozman in Alojzija Rožmanova radi roparskega umora v smrt na vačala.

LEZARINSKA PRISTOJBINA ZA CARINSKO BLAGO V CARINSKIH SKLADIŠČIH IN IZTOVARISČIH.

Začetkom oktobra lanskega leta so stopile glede carinske ležarine v veljavnost nove odredbe, ki se z njimi na novo ureja plačevanje ležarine na carinsko blago, ki se nahaja v carinskih skladiščih in iztovariščih. Nove zakonske odredbe so izzvale veliko nezadovoljnost v javnosti, ne samo za to, ker se je ležarina pristojbina znatno povišala, marveč predvsem radi tega, ker je obveznost plačanja te pristojbine tekla že od momenta, ko je blago bilo vskladirano v car. skladišče, p.dn. postavljeno na carinsko iztovarišče, dazi prejemnik blaga o tem od strani železnice niti ni bil obveščen. Nove odredbe namreč predvidevajo, da je vsako car. blago prosto ležarine samo pet dni, če se v prvih dveh dneh po vkladirjenju blaga tudi vloži car. deklaracija, kar pa je strankam bilo nemogoče, ker jih v tem roku niti železnice niso mogle obvestiti, da je blago prispelo in oddano carinarici.

Da bi se odpravila krivica, ki občutno zadeva naše trgovske in industrijske kroge, je finančno ministrstvo z odlokom št. 108—9167/22 izdalo podrobna pojasnila in navodila vsem carinaricam, v katerih odreja, da dvodnevni rok prostega ležanja blaga začne teči od dneva, ki sledi onemu dnevu, na katerega je carinarica vrnila duplikat stovarnice predajalca blaga (železnici); če pa na ta dan pade nedelja ali praznik, ko se na carinarici ne postuje, tedaj začne teči ta rok od sledečega delavnega dne. Če bi drugi dan prostega ležanja blaga bila nedelja ali praznik ali pa več takih dni zaporedoma, tedaj se kot drugi dan prostega ležanja računa prvi delavni dan, ki sledi nedelji ali prazniku.

Carinarica mora prejem blaga od železnice potrditi na stovarnici z označenjem dneva in ure prejema; to pa mora sopotrditi tudi železnica; na vsak način mora carinarica se isti dan, ko je blago prejela, vrniti železnici duplikat stovarnice s podatki o prejemu blaga.

Na ta način imajo prejemniki blaga dovolj časa, da pravočasno vložijo carinske deklaracije. Če so torej prejemniki blaga pravočasno vložili car. deklaracije, so oproščeni od vsake ležarine ne glede na to, kdaj se blago ocarini, izvzemši slučaj, če so zakasnelost carinske odprave povzročili sami, bodisi, da niso pravočasno plačali carino, ali priobavili potrebne dokumente (uverjenja i. t. d.) in je vsled tega blago šest dni ležalo na car. skladišču. V vseh drugih slučajih je za ležarino odgovorna carinarica, ozi. njeni uradniki, in jo mora dotično osebe tudi samo poravnati, če sicer ne more opravičiti zakasnelost v car. ekspediciji.

Z omenjenimi določbami je našim uvoznikarjem dana absolutna možnost, da se izognejo plačanju ležarine, ker jim je dan zadosten rok za vložitev car. deklaracije.

Za car. blago, ki je v car. kazenskem ali car. tarifskem sporu velja posebna določba, po kateri je tako blago prosto od ležarine za ves čas ležanja v carinskem skladišču, če se ta spor reši v korist okrivljenca ali deklaranta. Na vsak način je priporočati, da se blago, ki je car. tarifsko sporno, ocarini, in plača carina po deklarirani postavki, za sporni višek pa položi posebna garancija v gotovem denarju ali pa v državnih papirjih, ki se pozneje vrne, če je spor odločen v korist deklaranta.

Ležarinska pristojbina je sedaj sledeča:

1. Pri uvozu: Za ležanje na carinskem iztovarišču (odprtem prostoru) 0,05 Din od 10 kg bruto od dneva. 2. Za ležanje v carinskih skladiščih: a) vse blago izvzemši lahko zapaljivo in eksplozivno, 0,10 Din od 10 kg bruto od dneva; b) lahko zapaljivo in eksplozivno blago 0,20 Din od 10 kg bruto od dneva.

Pri izvozu: Za izvozno blago se plača po petih dnevih prostega ležanja 0,03 Din od 10 kg bruto od dneva.

Težine pod 10 kg se računajo za 10 kilogramov.

Kot dan ležanja smatra se vsaki začetni kolektorski dan.

Zoraz označene pristojbine se plačajo v zlatu, lahko pa se plačajo tudi v naših bankovcih po kurzu 1 zlati dinar enak 6 dinarjem v naših bankovcih.

TRŽN POROČILA.

Zagrebški tedenski sejem, ki se je vršil v sredo, 21. t. m. je bil precej močno obiskan. Dogon živine je bil sreden. Cene za kg žive teže v kronah: vol I. 36 — 40, II. 28 — 32, III. 26 — 27, krave I. 30 — 34, II. 24 — 28, za klobase 16 — 28, mlada živina 28 — 32, bikli 32 — 34, teleta I. 40 — 42, II. 37 — 40, III. 34 — 36. Cene živini so precej padle. Svinje so notirale I. 82 — 84, II. 66 — 74, III. 46 — 60. Novo seno se je prodajalo po 700 — 800 K, nova detelja po 700 — 860 K in slama po 450 — 680 K za 100 ks.

— Ogromen poset Zagrebškega zbora. Prve štiri dni Zagrebškega velikega sejma je bilo sklenjenih kupijskih pogodb za 600 milijonov kron. Zadnje dni raste poset poslovnega sveta z dežele, zlasti iz Bačke, Bosne in južne Srbije. Tudi iz inozemstva prihaja mnogo posetnikov, ki se jako ugodno izražajo o Zagrebškem zboru.

— **Prijavni rok za pokrajinsko obrtno razstavo** v Mariboru, ki je potekel 15. t. m., se podaljša do preklica. Obrtniki, ki so se niste prijavili, storite to nemudoma.

— **Carinjenje rumunskega blaga.** Na tozadevno vprašanje zagrebške trgovinske in obrtne zbornice je odgovorilo trgovinsko ministrstvo, da se blago rumunskega izvora carini po minimalni tarifi.

— **Lesna zadruga na Pohorju.** V Smartnu na Pohorju se je te dni ustanovila »Lesna zadruga«. Navajati hoče kmeti v štedljivosti. Les, ki se poseka, se bo brez posredovalcev pošiljal direktno tje, kamor je namenjen. Na ustanovnem zborovanju je ravnatelj Zadrugne svete g. Janko Lesničar iz Celja obrazložil kmetom važnost zadrugne sploh, posebno pa »Lesne zadrug« za Pohorje. Nova zadruga začne v kratkem poslovati.

— **K konferenci južne železnice v Benetkah.** Iz Rima poročajo, da je poslanec Chiesa interpeliral ministra za javna dela, naj obrazloži stališče, ki ga zastopata italijanska vlada in italijanska železnica uprava pri konferenci južne železnice v Benetkah. Chiesa zastopa stališče avtonomije in obratne enotnosti južne železnice in je proti podržavljenju kakšnega dela proge v katerikoli interesirani državi. Samo na tak način se more poimenju »Chiese« zadržati, da bi mogel kakovitavo pravilno obratno vodstvo.

— **Osnovanje notne banke v Avstriji** sklenjeno. Z Dunaja poročajo: Na pogajanjih med vlado in denarnimi zavodi se je končno veljavno sklenilo osnovati notno banko. Delniška glavnica nove banke se je določila na 100 milijonov švicarskih frankov. Od te svote se razpiše najprej svota 60 milijonov šv. frankov v podpisovanje. Od teh 60 milijonov je 40 odst. že fikšno podpisanih od sindikata denarnih zavodov, a za ostalih 60 odst. prevzame sindikat jamstvo. Zakon o ustanovitvi nove notne banke se bo v kratkem predložil narodni skupščini.

— **Nazadovanje cen v Avstriji.** Vsed precejšnjega zboljšanja avstrijske krona so začele padati cene v Avstriji, tako zlasti sladkorju, živini, rižu, kavi in drugim predmetom.

— **Slabo stanje nemške valute.** Iz Berlina poročajo, da se finančni krogi zelo boji, da bo marka še nadalje padala. Vlada pripravlja protikupepe, da se prepreči katastrofa marke.

— **Naraščanje cen moki v Nemčiji.** Južnonemška zveza mlinov je zvišala ceno za pšenično moko št. 0 z veljavo od 14. junija za 65 na 2250 M pro mte. Spremembe cen so se v zadnjem času gibale tako-le: 1. maja 2085, 3. maja 2060, 4. maja 2100, 9. maja 2185, 12. maja 2120, 16. maja 2109, 17. maja 2090, 22. maja 2110, 23. maja 2150, 31. maja 2110, začetkom junija 2070, 10. junija 2090, 12. junija 2110, 13. junija 2185, 14. junija 2250 mark.

Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0.495 — 0.505, Berlin 23 — 24, Budimpešta 7.75 — 8, Bukarest 49.50, Milan 371 — 374, London 337 — 340, Newyork 75.25 — 76, Pariz 650 — 660, Praga 145 — 147.50, Švica 1435 — 1452, valute dolar 73.50 — 75.50, avstrij. krona 0.50, češke krona 145 — 146, funti 332 — 335, napoleoni 225, marke 24 — 25.50, lire 367.

Banka za Primorje 165, Trg. obrtna banka 62.50 — 65, Brodska banka 79 — 81.

Hrvat. eskomptna banka 173 — 175.50, Jadranska banka 425 — 450.

Jugoslovenska banka 105 — 106, Ljub. kreditna banka 245.

Praštrediona 1160 — 1170, Rečka pučka banka 121 — 124.

Slov. eskomptna banka 110 — 112.50, Srpska banka 175.

Eksploatacija drva 125, Dubrov. parob. družba 1350.

Nar. šumska industrija 115 — 117, Našička industrija drva 121 — 125.

Gutman 300 — 305, Slavonija 125 — 126.50, Union 705.

Ljub. strojne tovarne 217, Trbov. premog. družba 225 — 255.

Beograd, devize: Berlin 23.60, Budimpešta 8, Bukarest 49, Rim 372, London 338 — 340, Newyork 77, Pariz 655, Praga 147, Švica 1445, Dunaj 0.50.

Praga: Berlin 15.72 — 16.12, Curib 990 — 994, Milan 252 — 254, Pariz 450.25 — 452.25, London 230.37 — 232.37, Newyork 5295 — 5355, Beograd 68.37 — 69.37, Sofija 34.10 — 34.90, Dunaj 3.087 — 3.687, Varšava 105.50 — 125.50, Budimpešta 5.05 — 5.45, valute: nemške marke 15.75 — 16.25, švic. franki 985 — 989, lire 249 — 251, franc. franki 447.50 — 449.50, funti 22.937 — 23.137, dolarji 5170 — 5230, dinarji 68.37 — 69.37, levi 34.10 — 34.90, avstr. žigosane krona 31 — 37, poljske marke 105.50 — 125.50, madž. krona 5.05 — 5.45.

Curib, devize: Berlin 1.615, Newyork 527, London 23.35, Pariz 45.30, Milan 25.50, Praga 10.064, Budimpešta 0.51, Zagreb 1.75, Sofija 3.52, Varšava 0.12, Dunaj 0.034, avstrij. žigosane krona 0.034.

Berlin, devize: Italija 15.93 — 15.97, London 1453.15 — 1456.85, Newyork 32.808 — 32.892, Pariz 2828.95 — 2836.00, Švica 6242.55 — 6257.85, Dunaj 208 — 212, Praga 622.20 — 623.80, Budimpešta 33.05 — 33.15, Bukaresta 214, Zagreb 435, Sofija 217.20 — 217.80.

Devetstopetnajsto

Tragedija naroda.

«Potem ne preostaja drugega», nadaljuje predsednik, «kakor da sprejemamo predložene smeri za umik, da se pomirimo z uničevanjem materiala in sporočimo zaveznikom, kako smo bili prisiljeni, umakniti se na Jadranske obale, a da prihajamo brez topov, municije ter nam morajo takoj pripraviti potrebne stvari za 200.000 vojakov.

«Bog zna, če bodo hoteli?»
«V njihovem interesu je, kakor v našem, da 200.000 vojakov na Balkanu ne sedi prekrižanih rok.»

«Torej ostane samo še eno vprašanje.»
«Kaj?»
«Vprašanje prehrane.»

Zopet odgovarja Pašić in potrjuje, da so zavezniki sile sklenile preskrbeti vsjo prehrano, ki se mora že najbrže nahajati v Medovju, kjer jo gotovo že najdemo. Edina naša skrb bo, spraviti to prehrano do našega zbirališča, kajti Medovja ne more biti točka, kjer se izvrši kaj podobnega.

Izdali so naredbo vojnemu in ministru javnih del, da se takoj podasta v Skader in poslednja seja na zemlji srbske krajevine je bila zaključena.

Pomočnik vrhovnega poveljnika se je podal k bolnemu vojvodi ter mu sporočil, kaj so sklenili. Pazljivo je poslušal vojvoda poročilo in dolgo premišljal. Naposled je vzel pero in s svojo tresočo se roko napisal povelje na različna poveljstva armade. Telegram se je glasil:

«Vsled zakasnitve pomoči naših zaveznikov so propadli vsi poskusi prebiti kačaniško fronto. Doseči zvezo s Solunom je bilo nemogoče. Vsled tega smo prisiljeni, da opustimo prejšnji namen ter se na milost in nemilost podamo v albanske

plazbe» Vojvoda Putnik.

Podpisal je poslednji svoj akt. Takoj nato so se pričele priprave za odhod iz domovine.

Tajinstveni mračni večer se je prostri nad Prizrenom. Oglasili so se hodže, glasno moleči k Alahu iz minaretov. Ljudstvo se je kdo ve kam izgubilo. Veselo so zaplapolali ognji, ker dovoli je bilo kuriva.

Luči po hišah so ugašale in polagoma je prihajala tišina. Sem in tja je hitel oficir skozi umazane ulice, vračajoč se od svojih čet, katerim je izdal poslednja povelja. Začelo se je še storkljanje patrulje, zabnel je avtomobil zakasnelega poveljnika in izgubil v mraku. Razkošna svetloba njegovih oči je razsvetljevala spotoma gruče vojakov, meščanov, ležečih na tleh.

Vse bližje in bližje je prihajala noč. Poslednji, ki odide jutri na pot se je zaupal smu. Kralj spi, vlada spi, vrhovno poveljstvo, vojska in narod spijo. Vsa Srbija spi. To je poslednji sen srbskega naroda.

Zgodovinska noč.

Bila je noč 12. novembra, odevajoča Prizren s svojim črnim plaščem. Spočetka temna, kakor bi hotela z najmračnejšim pokrovom pokriti Srbijo, spečo poslednje na svojih tleh. Po polnoči pa je jasna in vedra razsvetlila steze in klanice, po katerih bo romala jutri prebujena Srbija. Pred polnočjo je zapihal iz Duple mrzel sever, posušil mračne oblake in razpel nad ravnim Podrimljem mrzlo vedrino. Nejasno se rišejo v globini obzorja mrke, sive gnote dveh sosedov Koritnika in Paštrika, ostro začrtani so krivenci grebeni Šara nad Prizrenom. Po podrimski ravnici leži meglica, skozi katero zasije sem in tja Bistrica, kakor bela nit v modrem čilinu. Tam vrhu klanca, kjer privre voda na dan je legel na njene bregove mračni Prizren, utonil v megli in dimu, ki se vije iz dimnikov nad spavajočimi.

Rakor iz groba vstala preteklost se skrbno dviga nad obupanimi otroci Dušanov grad in hladen veter, ki veje iz Jezerca, poje tužno pesem v razpokah razpadlih zidov. Podobna je pesem poslednjemu dihu umirajočega. Čez trenutek že sliči vrisku matere nad krvavim otrokom kakor se prelieje v obupni krik človeka, ki pada junaško, a se še na tleh ne uda. Zopet toži, kakor zapuščen srote, nad katerimi ne bedi več čvrsta roka, ki jih je ščitila do sedaj. Potem zašepče s tihim šepetom preteklosti v razgovoru s polnočnimi sencami na zapuščenem pokopališču.

Nočna ptica, ki je prespala prvo polovico temne noči v kamenitih duhah bistriškega klanca, se je prebudila ter se nosi nad Podrimljem kakor zgubljena duša, ki ločena od telesa išče svoje pribežališče.

Globoko v klanecu, kjer šumi Bistrica, predno prihaja v Prizren, se dviguje ponosi Drven-grad. Na bregovih Bistrice stojijo razsuti ostanki veličastne cerkve sv. Arhangela. Kakor bi se posvetovali nočni duhovi pod njenim svodom je molil srbski narod «Slava tebi bože naš», ko si je Dušan Sini posadil na glavo carsko krono.

Dolge veke so že preležale te razvaline mirno in nepremično. Potrpežljivo pričakujejo rodu, ki zapoje na tem kraju pesem v slavo božjo, razruši kamenje preteklosti, da bi na čistih tleh, na zdravni narodne sile in moči zgradil nov hram, hrami bodočnosti.

Dolge veke leže ostanki mirno, nepremično. Vse se pregiba okrog njih, vse se menjava, ljudje, čas in zgodovina, toda razvaline so se zankle v Bistriške bregove, uporno in mirno leže, podobne ostankom sten, katerih globoke korenine izvirajo iz srca plani. Toda nocoj caruje nad Prizrenom usodepolna noč. Tajinstveno trepeče ozračje, oko gleda kazalec zgodovine in vidi njegovo krogotočenje.

(Dolje prihodnj.)

Hči papeža

— Lukrecija Borgia

Z naglim pogledom ošine Klod lice svojega gospodarja. Takoj vidi, da se Cezar vrača iz vesele družbe. Nemotno dišave, ki se dvigajo iz njegove obleke izhajajo, da se vrača kardinal iz zaljubljenih prigode ali orgije z babinami, rdeča barva lica pa pravi, da pri tem svojem opravilu Cezar ni štedil sladkega vina in drugih opojnih pijač. Klod sleče svojemu gospodarju, ki mu ni nič odzdravil, plašč, odpne mu meč, odzdravi, ki ga je Cezar vrgel po tleh, ter nato vpraša s poklonom: «Smem li Vaši Svetlosti posvetiti v spalnico?» Pri tem dvigne srebrni sedmokraki svečnik.

«Nisem tudej», odgovori Cezar surovo, — «posveti mi v sobo za delo, prinesi mi še vrč vina z dišavami in pobrigaj se, da bo soba zakurjena. Noč je hladna in vlažna in mene stresla mrzota... Ali so prišla kakšna pisma, vesti, glasniki?»

«Neki glasnik na konju čaka Vašo Svetlost že nad eno uro. Dan in noč je jezdil, konj je na dvorišču kar cepnil pod njimi!»

«Od kod prihaja ta glasnik?»

«Iz Florence.»

«Oho, iz Florence? Privedi ga takoj semkaj! Govoriti hočem z njim. Ali si se pobrigal zanj?»

«Odkrbeli smo ga z vsem, kar je potreboval.»

«Še ga...» govori nato Cezar

«sam zase, polglasno in skoraj nerazumljivo, z brbljavimi ustnicami, razpoljenimi od vina in poljubov, ...» še ga ni, toda prišel bo in mi prinese vest, kakšno pričakujem. Ta noč je kakor nalašč naročena, da izvrši Michele, kar sem mu ukazal, in on je moč, ki zna takšno priliko porabiti... Do vraga, čemu neki mislim neprestano le na to? Pa niti ona zvodnica, pri kateri sem bil dve uri, in aje me device me niso moge spraviti s teh misli, čeprav so se pošteno trudile... Evo ga, glasnik iz Florence. Samo bližje, prijatelj! Kdo Vas pošilja?»

V ovalnem ogledalu, ki eta ga držali dve goli ženski figuri, je Cezar ugledal bradato lice moža, ki stoji na pragu v sobo. Mož je oblečen v usnjeno jopič, obut v visoke jahalne čizme, za pasom ima zataknjeno pištolo, ob boku pa imač meč in priročno bodalo.

«Pristopi bližje!», vikne Cezar še enkrat. «Kdo te pošilja?»

«Glavar sinjorije v Florenci!» odgovori glasnik pošteno, spusti se na koleno, seže za jopič ter izvleče iz tam shranjene ploščate nenjene torbice pismo.

Cezar je sprejme, razpečati, pogleda in na ustni se mu prikaže triumfatorski nasmešek.

«Savonarola je prijatelj!», klikne radostno. «Samostan svetega Marka je zavzet, krivovernik, ki je vstal proti papeški moči in dostojanstvu, je zvezan in odpravljen v palačo sinjorije! To je vest, ki ti je na morem plačati z zlatom. Vzeml to za svoj trud! Pri

teh besedah potegne Cezar iz predalčeka svoje pisalne mize večjo mošnjo, polno zvenčastega denarja, in jo vrže glasniku pred noge. «Do jutri ostaneš v Rimu, da se nekoliko odpohiš od napornega jahanja, jutri zvečer pa ti dam važne depeše, da jih poneses seboj. S svojim življenjem mi jamčiš, da jih izročiš nedotaknjene naslednjemu!»

«Vaša eminenca se lahko popolnoma zanese name», odgovori glasnik. «Kdor mi hoče odvzeti depeše, bi moral najprej mene presekat na kosce, to pa ni prav lahko, ker znam sukati svoj meč.»

Cezar pokima, potem pozvoni s srebrnim zvoncec na pisalni mizi, ter zapove prihitelcem komorniku, naj kar najbolje preskrbi florentinskega glasnika, da mu ne bo prav nič manjkalo. Ukaže tudi, naj jutri pripravijo dobre in svežega konja.

Glasnik se skloni do Cezarjeve noge in se z ustnicami dotakne njegovega šolna, potem vstane in odide za komornikom iz dvorane. Kardinal Borgia ostane sam.

«Ako stari jutri izve, kaj se je zgodilo,» šepeta Cezar z zlobnim nasmeškom, «bo ta vest najbolj obliž za njegovo rano. Hudiča, pripravil se moram za naprjeten sestanek! Stari bo besnel, kakor nastreljen merjasec! Tega sina je desetkrat bolj ljubil, kakor mene. Bil je prvorojenec in nečak narava se ni nikdar protivila volji starega... Jaz pa... Kaj hočeš, Klod? Ali si se pobrigal za glasnika?»

«Najbolje je preskrbljen, Vaša emi-

nence! Ali v predstoji paž grofice Orsini in prosí Vašo eminenco, da ga izvolite dobrodružje sprejeti in poslušati.»

Prosemečen gleda Cezar nekaj hipov svojega komornika, potem pa se nasmešne in odgovori z glasom, ki izdaja notranji trijumf:

«Pusti dečka, da vstopi, in pobrigaj se, da naju ne bo nikdo motil, dokler bo on tukaj!»

«No, torej vendar!» zašepeta kardinal, ko se zapro vrata za komornikom. «Torej je le prišel čas, ki sam ga dovoli dolgo pričakoval! Lepa grofica Orsini mi pošilja svojega paža. Morja je to samo poskus, da se mi boče približati. Dolgo sva kržala konice svojih mečev in skušala prizadejati rane drug drugemu, sedaj pa je ona gotovo pripravljena, da sklene z mano vojno mir in mi nudi svojo ljubezen za vojno odškodnino. Ta ljubezen laška mojemu ponosu. Čemu neki je Violetta jedina žena v Rimu, za katero sem se doslej trudil, pa je nisem mogel dobiti? Sedaj bo tudi ona prišla v moje naročje, kakor mnoge druge, in iz moje prijateljice bo postala moja sužnja... Haha, saj ona ne bo prva žena, ki nežno in strastno objame človeka, ki je je ugrabil najmilejši! Pa da mi pošilja baš tega paža... Gennaro... Če bi ona slutila... no, pa to je tajnost, ki je niti jaz no smem glasno priznati... Dober večer, Gennaro! Zakaj si ostal na pragu? Če mi imaš kaj sporočiti od svoje gospodarije, le pristopi bližje. Kakšne vesti prinašaš?»

Objave

* Zveza slov. pevskih zborov poziva vse ljubljanske v nji včlanjena društva, da se udeležijo pogreba Fran Maslja Podlimbarskega, ki se vrši v soboto ob štiri uri popoldne izpred Narodnega doma na pokopališču k sv. Križu. Odbor.

* V proslavo Vidovdana. Prejeli smo Organizacija jugoslovanskih nacionalistov namerava kar najsvečanejšo proslavo obletnici Vidovdana. Dne 28. junija priredi organizacija na Bledu, v Radovljici in na Jesenicah cvetlični dan za naš Bito! Na Vidovdan se bo zvečer žgal na Jesenicah velik kres. V Ljubljani pa se bo vršila proslava Vidovdana na vrtu «Narodnega doma». Pri proslavi bo sodeloval orkester Dravske divizije, akademik Jurkovič bo imel slavnostni govor, razen tega bo nastopila tudi nekaj deklaratorjev. Vabimo vse iskrene Jugoslovane, da se te proslave v velikem številu udeležijo!

* Jugoslovansko akademsko društvo «Triglav», podružnica Ljubljana, se udeležijo pogreba narodnega mučenika Maslja Podlimbarskega, ki se vrši v soboto, dne 24. junija izpred Narodnega doma, s trakovci. Pozivamo tovariše, da se udeležijo pogreba v kar največjem številu. Zdravimo se točno ob pol 4. uri popoldne pred Narodnim domom. — Odbor.

* Deška in dekliška meščanska šola na Jesenicah. Vpisovanje za novo šolsko leto bo 29. in 30. junija od 8. do 12. ure dopoldne. Redni pouk se prične 14. septembra ob 8. uri dopoldne. V prvi razred se sprejemajo samo učenci (učence), ki bodo do 14. septembra t. l. vsaj 11 let stari in so z dobrim uspehom dovršili 5. razred osnovne šole. Učenci (učence), ki žele vstopiti v 1. razred, naj prinesejo s seboj zadnje šolske naznamilo, rojstni list ali izpis iz rojstne knjige in izpričevalo o cepljenju kor. — Dne 29. in 30. junija bo od 8. do 12. ure v prostorih meščanske šole razstava pisarnih izdelkov, risb ter ženskih ročnih del. Vstop prost. — Ravateljstvo.

* Sprejem učencev v prvi razred ljubljanskih srednjih šol za šolsko leto 1922-23. Na I. drž. gimnaziji, drž. realni, drž. realni gimnaziji (Poljanska cesta in drž. realni gimnaziji (Beethovnova ulica) bo vpisovanje učencev v prvi razred v nedeljo, dne 25. junija 1922 od 8. do pol 12. Učenci naj se oglasijo v sprejemstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinesejo s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo zadnjega razreda ljudske šole. Zunanji učenci se zgleda lahko tudi pisмено. Sprejemna preizkušnja prične v torek, 27. junija točno ob 8. zjutraj!

* H. dekliška meščanska šola v Sisku priredi razstavo ženskih ročnih del in risarskih izdelkov dne 28. in 26. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

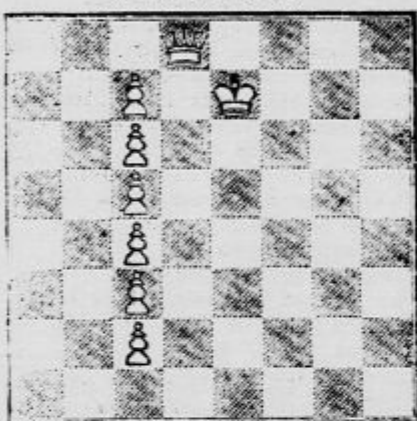
* Oddaja lova. Dne 18. junija 1922 ob 10. uri se bo pri okrajnem javnarstvu v Ljubljani v sobi št. 1 potom glavne dražbe oddal v zakup lov občine St. Jurij pri Grosuplem za petletno dobo, to je od 15. septembra 1922 do 14. septembra 1927.

ŠAH.

NALOGA ŠT. 34.

«Kozji rog.»

Sestavil E. Kramer, Maribor.
(Prvič objavljeno.)



Številke 1 do 8 od spodaj navzgor, črke od a do h od leve na desno.

Beli: e2, e3, e4, e5, e6, e7, Dd8, K e7.

Predstojeci capriceo nam plastično prikazuje potek binokotne tekme Ljubljana-Maribor. Proti Celju (e 8) koraka falanga šestih mariborskih bojevnikov (e7 do e2). Prišel je tudi njih klubov predsednik (K e 7) s soprogo (D d 8). V nadi, da bodo Ljubljancem ugnali v kozji rog, so se Mariborčani formirali v obliki Lozjega roga. Toda o Ljubljanski črni vojski ni duha, ne shula. Kako premeja Maribor hipoma nevidnega sovražnika?

RESITEV NALOGE ŠT. 33.

1. Se7 — b5 a6 × b5 +
2. K e4 — e3 (ali e5) b5 — b4 (+)
3. K e4 — e4 b4 — b3
4. a2 × b3 mat.

Ta problem, ki je komponiran l. 1895, kot avtorjev opus 10, je kot kaka narodna pesem splošno znan. Sploh so dr. Schrabovke šabovske kompozicije postale istakato popularne kot njegova glasbena dela.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič.
Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra».
Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 32. junija 1922.

Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	765.8	15.2	z. zap.	megla	—
Ljubljana	14.	762.2	26.7	sev. zap.	del. obl.	—
Ljubljana	21.	765.1	20.0	—	jasno	—
Zagreb	7.	769.3	21.0	brezvetra	—	—
Beograd	7.	765.9	10.0	jug. zap.	—	—
Dunaj	7.	764.2	18.0	sev.	—	—
Praga	7.	763.5	18.0	sev. zap.	—	—
Inomost	7.	764.7	15.0	brezvetra	več obl.	—

V Ljubljani barometer višji., temperatura normalna. Sonce vzhaja ob 4.6, zahaja ob 19.57

V nedeljo ob 4. uri „Primorska tombola“.

Mali oglasi

stanje do 20 besedi 5 Dm., vsaki nedeljni 5 besedi 1 Dm. — Trgovski oglas, doplačanje, ne premešča do 20 besedi 5 Dm., vsaki nedeljni 5 besedi 2 Dm. — Plače se naprej. (Lahko tudi v enotah.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priložena znanja za odgovor.

Službe

Strojopisno

sprejme takoj odvetnik dr. Jos. Lavrenčič, Dalmatinova ulica 5. 1951

Iščem službo 1921

kot predelavec v tovarni za klet. Naslov v upravi «Jutra».

Prodaj

Prodaj se: 1952

- 1.) okoli 40.000 kosov opeke v zidu;
- 2.) ostoški vozček in otroška postelja s žimnico;
- 3.) enorprezna lahka kotliza in lepe esui.

Naslov pové uprava «Jutra».

Zelesen štedilnik,

prosto stojec, malo rabljen, se prodaj. Poizve se v Gosposki ulici 2, pritličje, levo. 1959

1907 Sokolski krog,

dobro ohranjen se ceno prodaj. Naslov pové uprava «Jutra».

Stanovanja

Na hrano in stanovanje se sprejme gostanovalec takoj ali s 1. julijem. Naslov pové uprava «Jutra». 1246

Nepremičnine

Kupim hišo

v Ljubljani, ki je pripravna za gostilniško obrt, koncesijo

imam; kupim pa tudi kje drugje v kakem večjem kraju ali v zamejnih krajih za takoj ali za posneje. Cenjene ponudbe na Anton Maver, Ljubljana 7, Celovška cesta št. 26 (hotel Vega). 1940

Razno

Plavalne pasove iz plativine izdelne tovarne zamaškov Jelačin & Komp. 1900 Ljubljana.

Prodaja lesa.

Gospodarski odbor na Dovjem prodaj dne 29. junija ob 2. uri popoldne na javni dražbi večjo množino surovega lesa in borovega lesa. Sežek se izve pri načelniku Ivani Skomarcu, 1916 Dorje 39.

Proda se

1945
novo elegantno, deloma še nerabljeno pohištvo za spalnico, obednico in kuhinjo. Spodnja Šiška, Gasilska c. 233, pritličje, desno, poleg šole.

Mliekarna SUNJA

šalje poštom 1941

čajno maslo . . . kg 0in 36"
kubano " " 28"
Trapist sir 1" " " 28"
Groyer sir 1" " " 30"
od vsake vrste od 5 kg gore.

Razno perilo

za dame, gospode in deca priporoča trdka A. & E. Skabernè, Ljubljana, Mostni trg št. 10. 1950

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in poljske pridelke plača najbolje trdka 1802

SIRC-RANT, KRANJ,

telef. int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd.

Zahtevajte

v kavarnah, javnih lokalih, gostilnah in brivnicah „JUTRO“

Velik pisarniški pult

se prodaj.

Poizve se v upravnishvu „Jutra“